

บันทึกข้อความ

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒
เลขรับที่ 60
วันที่รับ ๕ มี.ค. ๒๕๖๑
เวลา 15-25 น.

ส่วนราชการ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเลขาธิการกรม โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๙๖๕๕

ที่ กษ ๐๙๐๑/ ๐๖๒ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๓ - ๙ มกราคม ๒๕๖๑

เรียน ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ.๑-๘/สำนัก ผชช./กพร./กตบ./สนก./กวม./กปร./กกย./กปส./
กขป./กสส./กลบ.

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์

กรมวิชาการเกษตรขอส่งข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” ระหว่างวันที่ ๓ - ๙ มกราคม ๒๕๖๑ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึง ทั้งนี้ให้ สวพ.๑-๘ และศูนย์เครือข่ายส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตรให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นายสุวิทย์ ชัยเกียรติยศ,
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ที่ กษ ๐๙๐๑/ว ๒๓

เรียน ผอ.ศวพ./กลุ่ม/ผชช.

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวเบญจมาศ ใจแก้ว)

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ วิชาการราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ ๓ - ๙ มกราคม ๒๕๖๑

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
กลางคืนเย็น ความชื้นค่อนข้างสูง	๑. ทุเรียน	ออกดอก	ดอกร่วง	ทุเรียนจะทิ้งดอกเมื่ออยู่ในสภาพอากาศเย็นและแห้ง	ควบคุมปริมาณน้ำที่ให้ โดยค่อยๆ เพิ่มปริมาณน้ำขึ้นเรื่อยๆ (ให้น้ำแบบโชยน้ำ) เพื่อเป็นการรักษาอุณหภูมิ
	๒. สตรอว์เบอร์รี	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคราแป้ง (เชื้อรา <i>Oidium</i> sp.)	พบเชื้อราที่มีลักษณะเป็นผงสีขาวคล้ายผงแป้ง ขึ้นกระจายตามส่วนต่างๆ ของพืช เมื่ออาการรุนแรงจะทำให้แผลบริเวณใต้ใบ เปลี่ยนเป็นสีม่วง ใบบิดม้วนขึ้น ถ้าเป็นที่ผล ทำให้ผลมีขนาดเล็กและมีสีไม่สม่ำเสมอ	๑. ดูแลและบำรุงรักษาด้านสตรอว์เบอร์รีให้มีความแข็งแรง สมบูรณ์ ๒. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก ๓. ตรวจสอบแปลงปลูกสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคให้เก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปเผาทำลายแยกแยะแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เป็นมิลด ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๖ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พันทุก ๕-๗ วัน
	๓. หอมแดง, หอมหัวใหญ่, กระเทียม	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคนิวโม (เชื้อรา <i>Stemphylium vesicarium</i>)	อาการเริ่มแรก พบจุดสีเหลืองอ่อนหรือน้ำตาลอ่อนบนใบ มีลักษณะฉ่ำน้ำ ต่อมาจุดเล็กจะขยายเป็นแผลรูปวงรี หัวท้ายแหลมสีน้ำตาลอ่อน หรือน้ำตาลอมม่วง เมื่อสภาพแวดล้อมมีความชื้นสูง แผลจะขยายลุกลามอย่างรวดเร็ว เกิดอาการไหม้ตั้งแต่ปลายใบลงมายังรอยแผล หรือไหม้ทั่วทั้งใบ โดยแผลไหม้ในระยะแรกมีสีน้ำตาลอ่อน แล้วเข้มขึ้นเป็นสีน้ำตาลอมม่วง จนเป็นสีดำในที่สุด บางครั้งพบสปอร์ของ	๑. ก่อนปลูกควรปรับปรุงดินให้สภาพเหมาะสมกับการปลูกหอมและกระเทียม โดยการใส่ปูนขาว ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ ๒. ใช้หัวพันธุ์ที่ปราศจากโรค โดยแช่หัวพันธุ์ หรือต้นกล้าก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดฟีนโคนโซล ๒๕% อีซี อัตรา ๓๐-๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไอโพรไดมोन ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐-๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร นาน ๑๕-๒๐ นาที ๓. ตรวจสอบแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบโรค พ่นด้วยสาร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				เชื้อราสาเหตุโรค มีลักษณะเป็นผงสีดำบนแผล ซึ่งโรคนี้อาจพบเกิดร่วมกับโรคใบจุดสีม่วง	ไตรโคโคนาโซล ๒๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไอโพรไดโอม ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไพรคโตรราซ ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ชนิดใดชนิดหนึ่ง สลับกับ แมนโคเซบ ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อสาเหตุโรค โดยพ่นทุก ๕-๗ วัน
	๔. กาแฟโรบัสตา	ผลสุก และระยะเก็บเกี่ยว	ผลกาแฟสุกเลยระยะเก็บเกี่ยว เมื่อนำมาตากแห้งพบการเข้าทำลายของเชื้อรา และเมื่อนำมาสีพบปัญหาเมล็ดกาแฟแตกหัก ทำให้คุณภาพลดลง		๔. เก็บซากพืชที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก ๕. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่มีเชื้อสาเหตุของโรคนี้อยู่
อากาศแห้งแล้ง	๕. มັນสำปะหลัง	ทุกระยะการเจริญเติบโต	เพี้ยแล้งเป้งมัน สำปะหลัง	พบตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของเพี้ยแล้งเป้งมัน ส่วนหลัง ตามส่วนต่างๆ ของมันสำปะหลัง เช่น ใบ ยอด และตา โดยเพี้ยแล้งเป้งมัน	ก่อนปลูก ๑. เถาะและพรานดินหลายๆ ครั้ง เพื่อลดปริมาณของเพี้ยแล้งเป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>ลำปะหลังดูคน้ำเลี้ยงแล้วขับถ่ายมูลของเหลวออกมา ทำให้เกิดราดำบนใบ มีนํ้าหลังหลังสังเคราะห์แสงได้น้อย เจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่ ลำต้นมีช่วงข้อถี่ โคนงอ ใบหงิกยอดแตกพุ่มหรือแห้งตาย</p>	<p>แนวทางป้องกัน/แก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> ๒. ใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ปราศจากเชื้อแบคทีเรีย ๓. แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารฆ่าแมลง เป็นเวลา ๕-๑๐ นาที โดยเลือกใช้สารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งได้แก่ ไทอะมีโทอกแซม ๒๕% ดับเบิ้ลยูจี อีตรา ๔ กรัมต่อนํ้า ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อีตรา ๔ กรัมต่อนํ้า ๒๐ ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อีตรา ๔๐ กรัมต่อนํ้า ๒๐ ลิตร หลังปลูก เมื่อมีนํ้าหลังอายุ ๑-๔ เดือน ควรสำรวจการระบาดของเชื้อแบคทีเรียมีนํ้าหลัง ถ้าพบการระบาดของเชื้อแบคทีเรียมีนํ้าหลังให้ทำการป้องกันกำจัด ดังนี้ ๑. ถอนต้นมีนํ้าหลังและเก็บทำลาย ๒. พ่นสารฆ่าแมลงเฉพาะจุดที่พบเชื้อแบคทีเรียมีนํ้าหลัง โดยเลือกใช้สารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งได้แก่ ไทอะมีโทอกแซม ๒๕% ดับเบิ้ลยูจี อีตรา ๔ กรัมต่อนํ้า ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อีตรา ๔ กรัมต่อนํ้า ๒๐ ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อีตรา ๔๐ กรัมต่อนํ้า ๒๐ ลิตร หรือ โพรไทเฟอส ๒๐% ดับเบิ้ลยูพี อีตรา ๑๐ กรัมต่อนํ้า ๒๐ ลิตร หรือ โพรไทเฟอส ๕๐% อีซี อีตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อนํ้า ๒๐ ลิตร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นช่วงเวลา	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					หรือ ปริมาณ-เมล็ด ๕๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อไร่ ๒๐ ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒๕.๗% แซดซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อไร่ ๒๐ ลิตร
			ไรแดงหมอนดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่ใต้ใบ ทำลายใบแก่ และใบเพสลาด หากระบาดรุนแรงจะเคลื่อนย้ายไปดูดกินบนยอดอ่อน สร้างเส้นใยปกคลุมใบและลำต้น เมื่อไรเริ่มลงทำลายจะเห็นเป็นจุดประดำงเหลืองบนผิวด้านบนของใบ หากทำลายรุนแรงทำให้ใบไหม้ ขาดพรวนตรงกลางใบ ใบลู่ลง และเหี่ยวแห้ง หากไรแดงหมอนลงทำลายใบมีน้ำส่วปะหลังอายุ ๑-๓ เดือน อาจทำให้ใบร่วง ยอดแห้ง และตายได้	๑. หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงที่สภาพอากาศแห้งแล้ง ๒. หมั่นตรวจแปลงในช่วงสภาพอากาศแห้งแล้ง ถ้าพบระบาดอย่างไร้แรง ให้เก็บใบมันสำปะหลังมาทำลาย ๓. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของรุนแรงให้พ่นสารฆ่าไร โดยเลือกใช้สารฆ่าไรที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด ได้แก่ ไพริดาเบน ๒๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อไร่ ๒๐ ลิตรหรือ เฟนบูทาติน ออกไซด์ ๕๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อไร่ ๒๐ ลิตร หรือ สไปร์มีซิเฟน ๒๕% เอสซี อัตรา ๖ มิลลิลิตรต่อไร่ ๒๐ ลิตร หรือ เติตระโตฟอน ๗.๒๕% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อไร่ ๒๐ ลิตร ไม่ควรพ่นสารชนิดเดียวกันติดต่อกันเกิน ๓ ครั้ง ควรสลับชนิดสารเพื่อป้องกันการต้านทานสารฆ่าไร	

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นายสังจะ ประสงค์ทรัพย์ ข้อมูลจาก ศวส.ศรีสะเกษ ศวส.จันทบุรี ศวส.เลย และศวส.ชุมพร)
 : สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นายอนุวัฒน์ จันทรสวรรณ ข้อมูลจาก สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน)
 ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช